

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-98-29/1-A
Datum: 27. april 2009.
Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Fausto Pocar, predsedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Liu Daqun
sudija Andrésia Vaz
sudija Theodor Meron

V. d. sekretara: g. John Hocking

Odluka od: 27. aprila 2009.

TUŽILAC

Protiv

DRAGOMIRA MILOŠEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVU MOMČILA PERIŠIĆA ZA PRISTUP POVERLJIVOM
MATERIJALU U PREDMETU *DRAGOMIR MILOŠEVIĆ***

Tužilaštvo:

g. Paul Rogers

Obrana Momčila Perišića

g. Novak Lukić

Obrana Dragomira Miloševića:

g. Branislav Tapušковиć
gđa. Branislava Isailović

1. **ŽALBENO VEĆE** Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbena veće i Međunarodni sud) rešava po žalbama na Presudu koje je Pretresno veće III donelo u ovom slučaju 12. decembra 2007. godine.¹ Žalbena veće takođe rešava po Dodatku Zahtevu Momčila Perišića za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Dragomir Milošević*, predmet br. IT-98-29/1-T, koji je 4. marta 2009. godine podnela odbrana Momčila Perišića (dalje u tekstu: Perišić),² koji je optužen u jednom drugom predmetu pred Međunarodnim sudom. Ni Kancelarija tužioca (dalje u tekstu: tužilaštvo) ni Dragomir Milošević (dalje u tekstu: Milošević) nisu odgovorili na Zahtev.

I. KONTEKST

2. Dana 6. marta 2006. godine, Perišić je predao podnesak u kom traži pristup svom poverljivom materijalu u predmetu *Dragomir Milošević*, "uključujući i popratni materijal koji je bio priložen uz optužnicu na osnovu pravila 66A(i) [Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik)], sav materijal na osnovu pravila 66 i pravila 68, transkripte zatvorenih sednica i podneske."³ Dana 14. marta 2006. godine, tužilaštvo je podnelo odgovor u kojem se nije suprotstavilo zahtevu za obelodanjivanje, pod uslovom da (i) materijal Perišiću bude obelodanjen na istovetan način kao i Miloševiću, sa istim merama zaštite, uključivši redigovanje, i (ii) izvori materijala na osnovu pravila 70, ako ih ima, pristanu na obelodanjivanje.⁴

3. Dana 29. marta 2006. godine, Pretresno veće II (dalje u tekstu: Pretresno veće) je delimično odobrilo Zahtev od 6. marta 2006. godine.⁵ Konkretno, Perišiću je odobrilo pristup (i) "[s]vom poverljivom popratnom materijalu priloženom uz Zajedničku i Redigovanu optužnicu u predmetu

¹ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Presuda, 12. decembar 2007. godine (dalje u tekstu: Presuda iz predmeta *Milošević*), vidi i *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, Najava žalbe odbrane, 31. decembar 2007; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, Najava žalbe odbrane na Presudu, 11. januar 2008. (poverljivo).

² *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, Dodatak Zahtevu Momčila Perišića za pristup poverljivim materijalima u predmetu *Dragomir Milošević*, br. IT-98-29/1-T, 4. mart 2009. godine (dalje u tekstu: Zahtev).

³ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-PT, Zahtev za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Dragomir Milošević*, 6. mart 2006. godine (dalje u tekstu: Zahtev od 6. marta 2006. godine), str. 7., par. 14.

⁴ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-PT, Odgovor tužilaštva na Zahtev Momčila Perišića u vezi sa poverljivim materijalom u predmetu *Dragomir Milošević*, 14. mart 2006. godine, par. 4-5.

⁵ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-PT, Nalog po Zahtevu za pristup poverljivom materijalu u predmetu *Dragomir Milošević*, 29. mart 2006. godine (dalje u tekstu: Nalog od 29. marta 2006. godine), str. 4-5.

Prevod

Dragomir Milošević, koji se odnosi na optužbe vezane za Sarajevo iz tačkaka 2 i 9-14 Zajedničke optužnice i tačkaka 1-7 Redigovane optužnice"; i (ii) "[s]ve *inter partes* povjerljive podneske koji se odnose na optužbe vezane za Sarajevo iz tačkaka 2 i 9-14 Zajedničke optužnice i tačkaka 1-7 Redigovane optužnice".⁶

II. MERODAVNO PRAVO

4. Žalbena veće se prisjeća da "strana u postupku uvek ima pravo da zatraži materijal iz bilo kog izvora, uključujući materijal iz drugih predmeta na Međunarodnom sudu, koji bi joj pomogao u pripremanju teze ako je identifikovana ili opisana opšta priroda materijala i ako je dokazana legitimna forenzička svrha za taj pristup".⁷

5. Žalbena veće dalje napominje da pristup poverljivom materijalu može biti odobren kada je Veće uvereno da je molilac ustanovio da bi "pristup zatraženom materijalu suštinski pomogao u izvođenju dokaza ili [...] da postoje dobri izgledi da bi mu pomogao".⁸ Taj se uslov zadovoljava kad se dokaže postojanje činjenične povezanosti dva predmeta, kao naprimer, "geografsko, vremensko ili drugo relevantno preklapanje".⁹

III. PODNESCI

6. Perišić želi se odluka iz naloga Pretresnog veća proširi na pristup "svim dokaznim predmetima, uključivši poverljive ili zapečaćene, kao i transkriptima privatnih i zatvorenih sednica u suđenju" u predmetu *Dragomir Milošević*.¹⁰ On ne traži pristup *ex parte* materijalima.¹¹

⁶ Nalog od 29. marta 2006. godine, str. 4., vidi i *Tužilac protiv Stanislava Galića i Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29-1, Optužnica, 14. april 1998. (dalje u tekstu: *Zajednička optužnica u predmetu Milošević*), *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29-1, Optužnica, 26. mart 1999. (dalje u tekstu: *Redigovana optužnica u predmetu Milošević*).

⁷ Vidi *Tužilac protiv Milana Martića*, predmet br. IT-95-11-A, Odluka po zahtevu Jovice Stanišića za pristup poverljivom svedočenju i dokaznim predmetima u predmetu Martić, na osnovu pravila 75(G)(i), 22. februar 2008. godine (dalje u tekstu: *Odluka iz predmeta Martić*), par. 9.; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po Zahtjevu Miće Stanišića za pristup svim poverljivim materijalima u predmetu Krajišnik, 21. februar 2007., str. 4.

⁸ *Tužilac protiv Vidoja Blagojevića i Dragana Jokića*, predmet br. IT-02-60-A, Odluka po zahtjevima za pristup poverljivom materijalu, 16. novembar 2005. godine (dalje u tekstu: *Odluka iz predmeta Blagojević i Jokić*), par. 8.

⁹ *Tužilac protiv Darija Kordića i Marija Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-A, Odluka po zahtjevu Hadžihasanovića, Alagića i Kubure za pristup poverljivom prapatnom materijalu, transkriptima i dokaznim predmetima u predmetu *Kordić & Čerkez*, 23. januar 2003. godine, str. 4., vidi i Odluku iz predmeta *Martić*, par. 9.

¹⁰ Zahtev, par. 1, 13.

¹¹ Zahtev, par. 12.

Prevod

7. Perišić ukazuje na zaključak Pretresnog veća prema kojem sličnosti u činjenicama koje su dovele do podizanja optužbi protiv njega i Miloševića, vezanih za događaje u Sarajevu i okolici od 10. avgusta 1994. godine do 21. novembra 1995. godine, predstavljaju jasno geografsko i vremensko preklapanje između dva procesa, što je dovoljno da se opravda pristup poverljivom materijalu.¹² On napominje da je nakon Naloga od 29. marta 2006. godine tužilaštvo podnelo izmenjenu optužnicu u predmetu *Perišić*.¹³ Perišić, međutim, tvrdi da su "optužbe i činjenične okolnosti vezane za Sarajevo ostale nepromenjene" i da se, shodno tome, činjenična povezanost predmeta *Perišić* i *Dragomir Milošević* nije promenila.¹⁴ Perišić tvrdi da presuda u predmetu *Milošević*, kad se čita zajedno sa izmenjenom optužnicom u predmetu *Perišić*, dodatno potvrđuje da postoji preklapanje između predmeta.¹⁵

8. Perišić se nadalje poziva na odluku koju je Žalbeno veće donelo u predmetu *Galić*, kojom mu je "na veoma sličnu molbu" dozvolilo pristup poverljivim *inter partes* dokaznim predmetima, predanim u predmetu protiv nekadašnjeg Miloševićevog saoptuženog, Stanislava Galića.¹⁶

9. Konačno, Perišić se obavezuje da će se pridržavati svih mera zaštite koje se primenjuju za tu vrstu materijala u predmetu *Dragomir Milošević*, kao i svih dodatnih uslova koje postavi ova Odluka.¹⁷

III. DISKUSIJA

10. Žalbeno veće se uverilo da je Perišić jasno identifikovao poverljivi materijal kojem traži pristup, tačnije, "sve dokazne predmete, uključivši i one koji su poverljivi ili zapečaćeni, kao i transkripte privatnih i zatvorenih sednica u suđenju u predmetu *Dragomir Milošević*."¹⁸ Pretresno veće je konstatovalo da taj materijal nije postojao u vreme Naloga od 29. marta 2006. godine, budući da je predmet bio u pretpretresnoj fazi.¹⁹

¹² Zahtev, par. 10, gde se poziva na Nalog od 29. marta 2006. godine, str. 3.

¹³ Zahtev, par. 7, gde se poziva na predmet *Tužilac protiv Momčila Perišića*, predmet br. IT-04-81-PT, Revidirana druga izmenjena optužnica s Dodatkom A, 5. februar 2008. godine (dalje u tekstu: Izmenjena optužnica u predmetu *Perišić*), koju je podnelo tužilaštvo.

¹⁴ Zahtev, par. 7.

¹⁵ Zahtev, par. 8-9.

¹⁶ Zahtev, par. 11., gde se poziva na predmet *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-A, Odluka po Zahtjevu Momčila Perišića za pristup poverljivim materijalima u predmetu *Galić*, 16. februar 2006. godine (dalje u tekstu: Odluka iz predmeta *Galić*).

¹⁷ Zahtev, par. 12.

¹⁸ Zahtev, par. 1, 13.

¹⁹ Nalog od 29. marta 2006. godine, str. 4.

Prevod

11. Nadalje, Žalbeno veće je svesno činjenice da su događaji koji se pominju u Presudi u predmetu *Milošević* blisko povezani sa optužbama protiv Perišića. Izmenjena optužnica u predmetu *Perišić* Miloševića opisuje kao podređenog Perišiću i, između ostalog, optužuje Perišića za komandnu odgovornost za Miloševićeve postupke u vezi sa zločinima u Sarajevu i okolici između avgusta 1994. i Novembra 1995. godine.²⁰ Što se Miloševića tiče, on je proglašen krivim za zločine počinjene u Sarajevu i okolici u tom periodu.²¹ Žalbeno veće posebno napominje da je šest od devet slučajeva granatiranja i šest od dvanaest slučajeva snajperske pucnjave opisanih u Prilogu Izmenjene optužnice iz predmeta *Perišić*, identično onima koji su analizirani u Presudi iz predmeta *Milošević*.²² U svetlu tih činjenica, Žalbeno veće smatra da postoji dovoljna povezanost između predmeta *Perišić* i *Dragomir Milošević* i da ta povezanost opravdava da se Perišiću dozvoli pristup poverljivim i zapečaćenim *inter partes* dokaznim predmetima, kao i transkriptima privatnih i zatvorenih sednica u predmetu protiv *Dragomira Miloševića*.

12. U svetlu prethodnog, Žalbeno veće Perišiću dozvoljava pristup identifikovanom materijalu pod uslovima koji slede.

V. USLOVI PRISTUPA

A. Pravilo 70

13. Žalbeno veće napominje da, prema pravilu 70(B) Pravilnika, informacije "date tužiocu u poverjenju i korištene samo za dobijanje novih dokaza [...] tužilac neće obelodaniti bez pristanka osobe ili tela koje je pružilo početnu informaciju". Prema pravilu 70(F) Pravilnika, isto ograničenje može se primeniti na informacije koje su u posedu obrane. Po pitanju zahteva kojima se traži pristup poverljivom materijalu iz nekog drugog predmeta, Žalbeno veće je već donelo odluku da se materijali dobiveni na osnovu pravila 70 Pravilnika neće dati na uvid optuženom u drugom predmetu ako se izvor tih materijala nije složio sa tim obelodanjivanjem.²³ U skladu s tim, Žalbeno veće smatra da sav materijal koji je tužilaštvo dobilo na osnovu pravila 70(B) Pravilnika, uključivši i sav materijal koji je

²⁰ Izmenjena optužnica u predmetu *Perišić*, par. 45.

²¹ Presuda u predmetu *Milošević*, par. 1006.

²² Uporedi Izmenjenu optužnicu u predmetu *Perišić*, Prilog A: br. 4-9, sa Presudom u predmetu *Milošević*, deo II(6)(b)(ii), (iv), (v), (x), (xii) i (xv); takođe uporedi Izmenjenu optužnicu u predmetu *Perišić*, Prilog B: br. 7-12 sa Presudom u predmetu *Milošević*, deo II(4)(b)(i)(a)-(e), (ii)(b) i (iii)(b)-(c).

²³ Odluka iz predmeta *Galić*, par. 12., gde se poziva na predmet *Tužilac protiv Mladena Naletilića TUTE i Vinka Martinovića ŠTELE*, predmet br. IT-98-34-A, Odluka po Zahtjevu Slobodana Praljka za pristup poverljivim iskazima i

Prevod

Miloševiću dostavljen na osnovu pravila 70(F) Pravilnika, neće biti dan na uvid Perišiću ukoliko, i prije nego što, izvori na to pristanu.

B. Zaštitne mere

14. Žalbeno veće napominje da će zaštitne mere određene u jednom postupku "ostati na snazi, *mutatis mutandis*, u svakom drugom postupku pred Međunarodnim sudom".²⁴ Veće nadalje potvrđuje da, jednom kad Žalbeno veće dozvoli pristup poverljivom materijalu iz drugog predmeta, ono odlučuje da li su, i kakve, dodatne zaštitne mere potrebne da "uspostavi ravnotežu između prava strane u postupku na pristup materijalima za pripremu izvođenja njenih dokaza i garantovanja zaštite i integriteta povjerljivih informacija".²⁵

15. Žalbeno veće konstatuje da postojeće zaštitne mere moraju da se nastave primenjivati na sav materijal koji je Perišiću dan na uvid. Nadalje, Veće će stranama u predmetu *Dragomir Milošević* dati mogućnost da, ako budu htele, zatraže dodatne zaštitne mere.

VI. DISPOZITIV

16. Iz navedenih razloga, Žalbeno veće **ODOBRAVA** Zahtev i Perišiću dozvoljava, pod dole navedenim uslovima, pristup svim *inter partes* dokaznim predmetima kao i transkriptima privatnih i zatvorenih sednica u suđenju u predmetu *Dragomir Milošević*.

17. Žalbeno veće tužilaštvu i Miloševiću **NALAŽE**:

- a. da Žalbenom veću i Sekretarijatu Međunarodnog suda (u daljem tekstu: Sekretarijat) u roku od 10 radnih dana od datuma ove Odluke identifikuju dokazne predmete, ako ih ima, koji sadrže materijale koji su im dostavljeni na osnovu pravila 70 Pravilnika;
- b. da u roku od 15 dana nakon datuma ove Odluke, zatraže dopuštenje od izvora na osnovu pravila 70 da se Perišiću obelodane ti materijali.

18. Žalbeno veće od Sekretarijata **ZAHTEVA**:

dokumentima iz predmeta *Tužilac protiv Naletilića i Martinovića* i po Najavi optuženog Jadranka Prlića da se pridružuje tom zahtjevu, 13. juni 2005. (dalje u tekstu: Odluka iz predmeta *Naletilić*), str. 8.

²⁴ Praviilo 75(F)(i) Pravilnika; vidi i Odluku u predmetu *Galić*, par. 11.

²⁵ Odluka u predmetu *Blagojević i Jokić*, par. 16., gde se poziva na Odluku iz predmeta *Naletilić*, str. 7.

Prevod

- a. da sve materijale dostavljene na osnovu pravila 70 Pravilnika, koje je identifikovalo tužilaštvo ili Milošević, zadrži dok se ne dostave odgovori izvora;
- b. da u slučajevima gde su izvori pristali na daljnje obelodanjivanje, Perišiću, svim njegovim advokatima i zaposlenicima koji su od advokata dobili uputstva ili ovlaštenje, dostave sav takav materijal, po mogućstvu u elektronskom obliku;
- c. da u slučajevima gdje su izvori odbili daljnje obelodanjivanje, ne dozvoli uvid u taj materijal.

19. Žalbeno veće tužilaštvu i Miloševiću **NALAZI** da se za eventualne dodatne zaštitne mere ili redigovanje Žalbenom veću obrate u roku od 15 dana od datuma ove Odluke.

20. Žalbeno veće od Sekretarijata zahteva da:

- a. ako se nikakve dodatne zaštitne mere ili redigovanja ne zatraže u roku od 15 radnih dana od datuma ove Odluke i ako tužilaštvo ili Milošević u roku od 10 radnih dana od datuma ove odluke ne identifikuju nikakve dokazne predmete dobivene na osnovu pravila 70 Pravilnika, Perišiću, svim njegovim advokatima i zaposlenicima koji su od advokata dobili uputstva ili ovlaštenje, dostave sav gore opisani *inter partes* poverljiv i zapečaćen materijal, po mogućstvu u elektronskom obliku;
- b. ako se zatraže dodatne zaštitne mere ili redigovanje, ne dozvoli uvid u taj materijal dok Žalbeno veće ne izda odluku po zahtevu.

21. Žalbeno veće **NALAZI** da, osim ako ova Odluka ne određuje drugačije, *inter partes* poverljivi i zapečaćeni materijali koje je dostavio Sekretarijat ostanu pod zaštitnim merama određenim od strane Pretresnog veća.

22. Žalbeno veće **NALAZI** Perišiću, svim njegovim advokatima i zaposlenima koji su od advokata dobili uputstva ili ovlaštenje da imaju pristup poverljivim i zapečaćenim *inter partes* materijalima opisanim u gornjem tekstu, da bez izričitog dopuštenja Žalbenog veća, koje mora utvrditi da je u dovoljnoj meri dokazano da je obelodanjivanje dokumenata trećoj strani neophodno potrebno za pripremu Perišićeve odbrane, ne smeju da

- a. bilo kojoj trećoj strani obelodane imena i prebivalište svedoka, transkripte njihovih izjava, dokazne predmete ili bilo koje druge informacije pomoću kojih bi svedoci mogli

Prevod

da budu identifikovani i kojima bi se prekršila tajnost zaštitnih mera koje su trenutno na snazi;

- b. bilo kojoj trećoj strani obelodane bilo kakve dokumentarne ili druge dokaze, pismene izjave svedoka, kao ni sadržaj, delomičan ili potpun, dokaza, izjava ili prethodnog iskaza koji nisu javne prirode; ili
- c. kontaktiraju bilo kojeg svedoka čiji je identitet zaštićen;

23. Žalbeno veće **NALAŽE** da će, ako se na osnovu dozvole Žalbenog veća za potrebe pripreme Perišićeve odbrane trećim stranama obelodane materijali koji nisu javne prirode, svako lice kojem poverljivi materijali budu obelodanjeni biti obavješteno da mu je zabranjeno da iste kopira, reprodukuje ili objavi, bilo delomično ili u celosti, da ih obelodani ikome drugome, i osim toga da će lica kojima su takve informacije date, iste morati da vrate Perišićevom timu odbrane čim više ne budu potrebne za pripremu njegove odbrane.

24. Za potrebe gornjeg paragrafa, u treće strane ne spadaju: (i) Perišić, (ii) njegovi advokati; (iii) zaposleni koje su advokati uputili ili ovlastili da imaju pristup poverljivom materijalu; i (iv) osoblje Međunarodnog suda, uključivši pripadnike tužilaštva.

25. Žalbeno veće **NALAŽE** da, u slučaju da se Perišićevi advokati, ili bilo koji član tima odbrane kojem je odobren pristup poverljivom materijalu, povuku iz predmeta, poverljiv materijal, za koji im je ovom Odlukom dozvoljen pristup i koji je ostao u njihovom posedu, mora da bude vraćen Sekretarijatu.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra verzija na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Fausto Pocar,

predsedavajući

Dana 27. aprila 2009.

U Hagu,

Holandija

[pečat Međunarodnog suda]